

Stručné pokyny na odber vzoriek

Odber žilovej krvi	<p>Odber venózne krvi vykonávame väčšinou ráno, obvykle nalačno. Pri použití vákuových systémov sa vloží vhodná ihla do držiaku, palcom vo vzdialenosti 2 až 5 cm pod miestom odberu sa stabilizuje poloha žily, vykoná sa venepunkcia a až potom sa postupne nasadzujú vhodné skúmavky. Vákuová skúmavka sa nesmie nasadiť na vnútornú ihlu držiaka pred venepunkciou, pretože by sa vákuum v skúmavke zrušilo. Akonáhle začne krv pomocou vákua vtekať do skúmavky, možno turniket odstrániť. Ak je vo vakuovanej skúmavke protizrážavé alebo stabilizačné činidlo, musí sa zabrániť styku tohto činidla s viečkom skúmavky alebo prípadnému spätnému nasatiu krvi s činidlom do žilového systému. Vákuum v skúmavke zabezpečí tak primerané naplnenie skúmavky, ako aj správny pomer krvi a protizrážavého činidla. Jednotlivé skúmavky s prídavnými činidlami je potrebné bezprostredne po odbere premiešať päť až desaťnásobným šetrným prevracaním. Systém Becton Dickinson možno použiť iba ako vákuový systém.</p> <p>Odporúčané poradie odberov z jedného vpichu:</p> <ul style="list-style-type: none">- vyšetrenie zo séra- vyšetrenie zo séra - gél- vyšetrenie z plazmy- koagulácia- hematológia- sedimentácia- vyšetrenie glykémie
Odber kapilárnej krvi	<p>Na stanovenie glykémie vykonávajú odber kapilárnej alebo venózne krvi sestry príslušného oddelenia, u ambulantných pacientov odbery kapilárnej krvi vykonávajú laborantky v odberovej miestnosti laboratória. Odbery na stanovenie rannej glykémie sa odoberajú zásadne nalačno, odbery na stanovenie glykémie určenej na vyšetrenie glykemického profilu sa vykonávajú takisto ráno nalačno.</p> <p>Na stanovenie krvných plynov a laktátu je potrebné dodržiavať tieto zásady: Prvá kvapka krvi sa zotrie. Lahkým tlakom v okolí miesta vpichu sa vytvorí ďalšia kvapka. Ku kvapke sa priloží kapilára, do ktorej sa pri vhodnom sklone krv sama nasáva. Krv z vpichu musí voľne odtekať, kapiláru nasadzujeme tesne k ranke. Krv v kapiláre musí byť celkom bez bublín. Po naplnení kapiláry sa do kapiláry vloží 1 drôtik, kapilára sa uzavrie na oboch koncoch zátkami a pomocou magnetu sa krv dôkladne premieša. Drôtik sa v kapiláre ponechá. Krv odobratá na acidobázickú rovnováhu musí byť vyšetrená ihneď. Pokiaľ sú kapiláry uložené v puzdre s topiacim sa ľadom alebo v chladničke pri 4 - 8 stupňoch Celsia, je nevyhnutné vyšetrenie vykonať do 30 - 60 minút.</p>
Odber rannej vzorky moču	Vykonáva sa len po poučení pacienta, je nutné zabrániť kontaminácii moču.
Zber moču všeobecne	<p>Vykonáva sa len u dôkladne poučeného pacienta.</p> <p>Pri celodennom zbere sa pacient ráno (obvykle o 6:00 hodine) vymočí mimo zbernú nádobu do záchodu, (NIE do zbernej nádoby!) a až od tejto doby bude všetok ďalší moč (aj pri stolici) zbierať do fľaše. Po uplynutí doby zberu sa do zbernej fľaše vymočí naposledy (t.j. nasledujúci deň opäť o 6:00 hodine).</p> <p>Pokiaľ má byť zber rozdelený na kratšie intervaly (12, 8, 6, 3 hodiny) postupuje sa analogicky a na každej zbernej nádobe musí byť označenie doby zberu s presnosťou na minúty. Uzavretú zbernú nádobu označiť menom a celým rodným číslom. Do laboratória sa dodáva vždy celý objem moču.</p> <p>Pre bilančné sledovanie aj pre presnejšie posúdenie renálnych funkcií je bezpodmienečne potrebné zachytiť všetok moč a tiež extrarenálne straty, pokiaľ sú väčšie než 100 ml za 24 hodín. Podrobnejšie informácie o jednotlivých typoch zberu moču vydáva OKB (Pokyny pre oddelenia alebo Pokyny pre pacientov).</p>
Stolica na detekciu ľudského Hb (imunolog.dôkaz)	Odber do špeciálnych odberových nádobiek (vydáva OKB) - vybrať tyčinku v tvare lyžičky z odberovej nádoby, nabráť malé množstvo stolice (veľkosti hrášku až čerešne) z niekoľkých rôznych miest vzorky, vložiť lyžičku s nabratými vzorkami stolice do odberovej nádoby a pevne uzavrieť uzáver.

<p>Stolica na dôkaz antigénu H.pylori</p>	<p>Vzorky (nie vodnaté alebo odobraté pri hnačke) odoberajte do čistých odberových nádob (dodáva na požiadanie laboratórium). Vybrať tyčinku v tvare lyžičky z odberovej nádoby, nabrať malé množstvo stolice (veľkosti hrášku až čerešne) z niekoľkých rôznych miest vzorky, vložiť lyžičku s nabraťmi vzorkami stolice do odberovej nádoby a pevne uzavrieť uzáver.</p> <p>Samotný test by mal byť vykonaný čo najskôr po odbere vzorky stolice, pokiaľ to nie je možné, môžu sa vzorky skladovať 1 deň pred stanovením v chladničke pri 2-4⁰C.</p> <p>Odporúčame vzorku stolice dodať ihneď do laboratória.</p>
<p>Stolica na vyš. pankreatickej elastázy</p>	<p>Vzorky (nie vodnaté alebo odobraté pri hnačke) odoberajte do čistých odberových nádob (dodáva na požiadanie laboratórium). Vybrať tyčinku v tvare lyžičky z odberovej nádoby, nabrať malé množstvo stolice (veľkosti hrášku až čerešne) z niekoľkých rôznych miest vzorky, vložiť lyžičku s nabraťmi vzorkami stolice do odberovej nádoby a pevne uzavrieť uzáver.</p> <p>Odporúčame vzorku stolice dodať ihneď do laboratória.</p>